

МОН УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
(УНУС)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії УНУС
Олена НЕБОЧАТЕНКО
» 2023 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти (у тому числі іноземних громадян та осіб без громадянства) зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

Голова фахової атестаційної комісії

(підпис)

Юрій ЦИМБАЛЮК

Укладачі: к.е.н., доцент Цимбалюк Ю. А.; к.е.н., доцент Жарун О. В.; к.е.н., доцент Смолій Л. В.; к.е.н., доцент Семенда О. В.; к.е.н., доцент Власюк С. А., викладач Підлубна О. Д.; к.е.н., доцент Бондаренко Н. В. (гарант освітньої програми).

Схвалено вченою радою факультету економіки і підприємництва (протокол № 5 від 19 квітня 2023 р.).

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва (протокол № 10 від 18 квітня 2023 р.).

ВСТУП

Програма вступного фахового випробування передбачає перевірку здатності до опанування освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» другого рівня вищої освіти (магістр) на основі здобутих раніше компетентностей.

Тестові завдання об'єднують чотири блоки фахових знань: бюджетна система, страхові послуги та діяльність страхових організацій, банківська система, фінанси підприємств.

Вступне фахове випробування проводиться у формі тестового контролю знань за допомогою системи дистанційної освіти Moodle.

Норма часу для проведення вступного фахового випробування становить не більше 1 астрономічної години.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ, ДИСЦИПЛІНИ, ЇХ ТЕМИ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

1. Сутність, призначення та роль бюджету держави.
2. Бюджет як основний фінансовий план
3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.
4. Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України
5. Міжбюджетні відносини і система бюджетного вирівнювання.
6. Система доходів бюджету.
7. Система видатків бюджету.
8. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку.
9. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу.
10. Видатки бюджету на оборону та управління.
11. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу.

2. СТРАХОВІ ПОСЛУГИ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

1. Страховий ринок
2. Страхові послуги і особливості їх реалізації
3. Порядок укладання та ведення страхової угоди
4. Страхування життя та пенсій
5. Страхування від нещасних випадків
6. Медичне страхування
7. Страхування майна юридичних осіб
8. Сільськогосподарське страхування
9. Страхування кредитних і фінансових ризиків
10. Страхування майна і відповідальності громадян
11. Автотранспортне страхування
12. Морське страхування
13. Авіаційне страхування

3. БАНКІВСЬКА СИСТЕМА

1. Порядок створення та організація діяльності комерційного банку
2. Формування ресурсів комерційного банку
3. Операції банків з організації розрахунків і обслуговування платіжного обороту клієнтів
4. Операції банків з векселями
5. Кредитні операції банків
6. Операції банків з цінними паперами
7. Інвестиційні операції банків
8. Операції банків в іноземній валюті
9. банківські операції та послуги
10. Забезпечення фінансової стійкості банку
11. Банківський маркетинг
12. Банківський менеджмент
13. Державний контроль за здійсненням банківських операцій

4. ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ

1. Основи фінансів підприємств
2. Грошові розрахунки підприємств
3. Грошові надходження підприємств
4. формування і розподіл прибутку
5. Оподаткування підприємств
6. Оборотні кошти та їх організація на підприємстві
7. Кредитування підприємств
8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів
9. Оцінка фінансового стану підприємств
10. Фінансове планування на підприємстві
11. Фінансова санація та банкрутство підприємств

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Банк має право здійснювати банківську діяльність тільки за умови:

- А. Банківського дозволу;
- Б. Банківської ліцензії;
- В. Письмового дозволу НБУ;
- Г. Реєстрації у НБУ.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ І ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВСТУПНИКІВ

Проведення вступного фахового випробування здійснюється шляхом тестування за допомогою системи дистанційної освіти. Загальна кількість тестових завдань – 300. Для проходження тестування методом випадкової вибірки система генерує 50 завдань, які і є безпосередньо випробувальним тестом.

Кожне завдання містить чотири варіанти відповідей, серед яких лише одна правильна. Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали.

Результати фахового вступного випробування оцінюються за шкалою від 100 до 200 балів.

Особи, які набрали менше, ніж 100 балів, позбавляються права участі в наступному вступному випробуванні та в конкурсі.

Структура оцінки

Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів	Кількість вірних відповідей з 50 питань	Оцінка за шкалою 100-200 балів
1	102	26	152
2	104	27	154
3	106	28	156
4	108	29	158
5	110	30	160
6	112	31	162
7	114	32	164
8	116	33	166
9	118	34	168
10	120	35	170
11	122	36	172
12	124	37	174
13	126	38	176
14	128	39	178
15	130	40	180
16	132	41	182
17	134	42	184
18	136	43	186
19	138	44	188
20	140	45	190
21	142	46	192
22	144	47	194
23	146	48	196
24	148	49	198
25	150	50	200

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєв І.В., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Банківська система: навч. посібник/ Бондарчук М.К., Алексєєв І.В., Кльоба Л.Г. Львів: Ліга-Прес, 2017. 246 с
3. Банківська система: навчальний посібник / Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
4. Барабаш Л.В. Функціонування ринку страхування майна в Україні. *Review of transport economics and management*, 2020, Вип. 3(19). С. 177–188.
5. Барабаш Л.В. Трансформація поведінкових фінансів внаслідок зміни моделей економічної поведінки. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія «Економічна». Випуск 99. Видавництво ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2020. 126 с. (С. 43–49).
6. Барабаш Л.В., Бечко П.К., Бондаренко Н.В., Власюк С.А., Осіпова А.А. Податки і податкова політика: опорний конспект лекцій. Умань: Видавець «Сочінський», 2019. 161с.
7. Барабаш Л.В., Ролінський О.В. Ефективність функціонування податкової системи України у площині бюджетів органів місцевого самоврядування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Випуск 101. Ч. 2. 2022. С. 263–274. DOI: 10.32782/2415-8240-2022-101-2-263-274.
8. Боднар О. А., Хоренженко В. В., Татаренкова Ю. В. Функціонування страхового ринку України в умовах пандемії covid-19. Ефективна економіка. 2020. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8268>
9. Бюджетна система в таблицях і схемах : Навчальний посібник [Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В]. Львів : Видавництво: Априорі, 2017. 180 с.
10. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Венгер. К.: Центр учбової літератури, 2019. 432 с.
11. Гузар Б. С. Бюджетний контроль як складова бюджетного менеджменту та напрями його удосконалення. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 66–70.
12. Гузар Б. С. Сучасний стан та напрями удосконалення бюджетного менеджменту в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. № 7. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9074>
13. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
14. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг : концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
15. Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч. посіб./Д.І Коваленко, В.В. Венгер К.: «Центр учбової літератури», 2019. 578 с.
16. Колотуха С.М., Мельник К.М., Гузар Б.С. Удосконалення економічного механізму регулювання системи земельно - іпотечного кредитування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету*

садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.: Економічні науки. Вип. 97. Ч.2. Умань, 2020.С.53-64.

17. Мельник К.М., Непочатенко О.О. Банківські операції: навч. посіб. Вінниця: ПП «ТД «Едельвейс і К», 2013. 320 с.

18. Непочатенко О.О., Бечко П. К., Бондаренко Н. В., Власюк С.А., Трушевський О. О. Необхідність формування та функціонування ринку аграрного страхування. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2022. Вип. 100. Ч. 2 : Економічні науки. 420 с

19. Непочатенко О. О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств : підручник. Умань: Сочінський, 2012. 501 с.

20. Непочатенко О.О., Бондаренко Н.В. Фінанси підприємств у схемах і таблицях. Умань: Видавець Уманський НУС: Редакційно-видавничий відділ, 2015. 388 с.

21. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI // ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

22. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління НБУ від 29.12.2017р. № 148. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17>

23. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III // ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

24. Про державний бюджет України: Закон України (на відповідний рік) // ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

25. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. Урядовий кур'єр. 1999. 1 липня. С.1–9.

26. Про платіжні послуги : Закон України від 30 червня 2021 року № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

27. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. URL : [http // Ліга](http://Ліга) : Еліт Закон Copyright : ІАЦ „Ліга”. 2011.

28. Прокопчук О.Т., Бечко П.К., Власюк С.А., Непочатенко О.А., Пташник С.А. Фінансові механізми регуляторного розвитку підприємницької діяльності суб'єктів господарювання аграрної галузі. *Наукові горизонти*. Видавець: Поліський національний університет. 2022. №7. Том 25. С.10-19

29. Прокопчук О. Т., Цимбалюк Ю. А., Власюк С.А. Інвестиційна складова менеджменту страхових організацій. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 17. С. 25-32. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.17.25.

30. Прокопчук О.Т. Функціонування агрострахового ринку в Україні: концептуальні засади теорії та практики: монографія. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2020. 320 с.

31. Прокопчук О.Т., Мальований М.І., Барбаш Л.В., Бондаренко Н.В., Власюк С.А. Insurance Market in Ukraine and Europe: Current Parallels. *Vision 2020: Sustainable Economic Development and Application of Innovation Management / Proceedings of the 33rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA)*, 10-11 April 2019 Granada, Spain. 969–979.

32. Ролінський О.В., Гузар Б.С., Улянич Ю.В., Пономаренко О.В. Розвиток інформаційних технологій на страховому ринку України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.: *Економічні науки*. Вип. 98. Ч.2. Умань, 2021. С. 186-194.

33. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: навч посіб. / [За заг. ред. В. В. Зубенка]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження». К., 2017. 184 с.

34. Тридід О.М., Самородов Б.В., Вядрова І.М. та ін. Банківська система: підручник. Львів : «Новий Світ - 2000». 2020. 536 с.

35. Фурман В. М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку: монографія. К. : КНЕУ, 2015. 296 с.

36. Prokopchuk, O., Guzar, B., Komisarenko, N. & Melnyk K. Development of Insurance Services in the Agrarian Sector of Ukraine in the Context of Globalization Processes. Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2019: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage: Vision 2025. 13-14 November 2019, Madrid, Spain, 2588-2604.

37. Prokopchuk, O., Nepochatenko, O., Malyovanyi, M., Vlasyuk, S. & Ivanova, N. (2020). Structure of Ukrainian Agricultural Insurance Market in Terms of Sectoral Gradation. Proceedings of the 36-th International Business Information Management Association Conference (IBIMA). Sustainable Economic Development and Advancing Education Excellence in the Era of Global Pandemic. 4-5 November, 2020. Granada, Spain. 1879-1889. (Web of Science).(ISBN: 978-0-9998551-5-7, Published in the USA).

38. Prokopchuk, O., Nepochatenko, O., Ulyanych, Yu. & Korotieiev, M. Modern Vectors of Development of the Agricultural Insurance System in Ukraine. Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2019: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage: Vision 2025. 13-14 November 2019, Madrid, Spain, 1863-1872. (Scopus & Web of Science). ISBN: 978-0-9998551-3-3

39. Prokopchuk, O., Nesterchuk, Y., Tsymbalyuk, Y., Rolinskyi, O. (2019). Current trends in agricultural insurance market operation in Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*, 17(3), 57-75. doi:10.21511/ppm.17(3).2019.05.